

ORGANIZACIJA PRVOG SATA NASTAVE STRANOG JEZIKA

Evo kako sam ove školske godine organizirala uvodni sat, tj. prvi sat nastave stranog jezika na početnom stupnju učenja. U našim prilikama uglavnom se radi o IV razredu osnovne škole.

Učenici-početnici uvijek su nestrpljivi jer se nalaze pred nečim manje-više nepoznatim. Treba stoga iskoristiti baš taj trenutak »nepoznatog« kako bi se ostvario neposredan ležeran uvod u oblast stranog jezika. Zato i prije nego što se upoznamo sa svakim učenikom pojedinačno, dakle prije nego što upotrijebimo ijednu riječ stranog jezika, predlažem uvod na materinjem jeziku, tematski vezan uz novu materiju i vještinu koju će učenici tokom godine upoznavati i savladavati, i to u obliku pismenog sastava na temu: Bio (bila) sam u Engleskoj (Njemačkoj, SSSR-u) — fantastična priča. To je prilika da se učenici opuste, da daju mašti na volju i, naravno, da svoja maštanja isprepletu sa znanjem i iskustvom koje su stekli putem sredstava javnog informiranja, u porodici, školi ili bilo kojim drugim putem. Taj posljednji aspekt iskoristit ćemo na drugom (po redoslijedu) satu, o čemu će biti govora kasnije.

Dovoljno je, dakle, na ploči napisati naslov sastavka koji sam ne traži nikakva iscrpna dodatna objašnjenja, osim možda nekoliko kratkih tehničkih uputa. Da bi se nastavnik mogao koristiti materijalom i analizirati ga, neophodno je da učenici pišu svoje sastavke na komadu papira. Duljina sastavka neka bude cca 20 rečenica, vrijeme pisanja 25 minuta. Ne moramo se bojati da će ta ograničenja sputavati djecu; već nakon desetak rečenica ona će se zamoriti i većina će predati svoje radove. Još uvijek nam preostaje dovoljno vremena da se pojedini sastavci — priče glasno pročitaju pred razredom. Učenici će se rado i sami javljati da pročitaju svoje »pustolovine«. Iskustvo je pokazalo da se oni pritom dobro zabavljaju i pažljivo slušaju. Napokon, sat je završen, a počinje pravi posao za nastavnika. Pristupamo analizi. Apstrahirajući, naravno, gramatičke i stilske pogreške, tragamo za ovim momentima:

- A — maštanja; ukoliko su zgodna i duhovita, pročitat ćemo ih učenicima na slijedećem satu;
- B — ispravne predodžbe o stranoj zemlji i jeziku; pročitat ćemo i njih na satu te ih potkrijepiti primjerima, fotografijama, ilustracijama;
- C — pogrešne predodžbe o stranoj zemlji i jeziku. Najvažnije je pročitati ih učenicima i prodiskutirati ih zajednički, nizom poticajnih pitanja pomoći im da samostalno dođu do ispravnog mišljenja, te primjerima pobuditi pozitivnu motivaciju za učenje stranog jezika. Upoznat ćemo ih ukratko s prednostima učenja stranog jezika, njegovom rasprostranjenošću i mogućnošću upotrebe. Kazat ćemo nešto o velikim ljudima s tog jezičnog područja koji su svojim radom zadužili čovječanstvo. Na to se može nadovezati kratko upozorenje s načinom rada na satu stranog jezika. Pritom treba što jasnije odgovarati na sva učenička pitanja, koja će, neminovno, uskrsnuti, objasniti im rad s magnetofonom, diaprojektorom i filmom.

Čitav posao na sređivanju rezultata neće dugo trajati ako smo limitirali dužinu sastavka, a korist će zaista biti višestruka:

- a) nastavniku kao dijagnostička anketa (mada forma nije anketna) i
- b) učenicima jer će ih znatno motivirati za rad, te će s nestrpljenjem očekivati prve izraze na stranom jeziku.

Dora Balić-Žunić

JEDNA NATJECATELJSKA IGRA U NASTAVI NJEMAČKOG JEZIKA

Ovu vježbu možemo provesti u osnovnoj školi kad je pisana riječ postala već bliska učenicima. Na tom stupnju oni su sposobni ne samo da vizuelno pamte te da je ispravno reproduciraju već i da uočavaju izvjesne razlike i prihvaćaju ih ne kao nešto »različito« u odnosu prema materinjem jeziku, nego kao nešto svojstveno njemačkom jeziku.

Zašto natjecateljska vježba? Dosad sam se u svim razredima susretala s pojavom da je natjecanje (grupno) jako motiviralo za rad. Možda se to ne odnosi u tolikoj mjeri na ona 2—3 iznadprosječna učenika koji se individualno vrlo uspješno suprotstavljaju i »bore«, ali je karakteristično za sve ostale učenike koji se u okrilju grupnog natjecanja osjećaju sigurnijima. Zato je natjecanje među redovima njihova omiljena igra, a ako mi to tako uspijemo organizirati, onda je to ne samo igra već i oblik rada: često ponavljanje, utvrđivanje, a u tom obliku moguće je s malo mašte organizirati i usvajanje novog gradiva.

Za ovu vježbu neophodni su: školska ploča i krede u boji. Nastavnik mora prethodno razmisliti i odlučiti što će uvježbavati, ovisno o slabim točkama koje je uočio u tom odjeljenju.

Pokušajmo s ovim kritičnim glasovima: ü, ö. Ukoliko učenici sjede u dva reda, za početak dovoljna su nam samo ta dva glasa.

Nastavnik nacрта na ploču ovu tabelu:

ü	ö

Odmah objašnjavamo princip natjecanja. Svaki se red zadužuje da pronađe riječi u kojima se javljaju ti glasovi te da ih učenici redom u roku od 5 minuta ispisuju u tablu na ploči u za to određeni prostor. Redosljedom sjedenja oni se izmjenjuju, a svaki učenik napiše samo jednu riječ i brzo se vraća na svoje